

บ้านไท บ้านไต : จากอดีตสู่ปัจจุบัน

เรื่องศักดิ์ กันตะบุตร

แต่เดิมมา ชุมชนคนไทยนิยมอยู่ตามที่ราบ ทั้งที่ราบลุ่มและที่ราบสูง ที่เรียงรายตามผองลำน้ำ (แคว แม่น้ำและทะเล) ก็มีมาก มีการกสิกรรม และการประมงเป็นอาชีพหลัก อาคารบ้านเรือน นิยมทำด้วยไม้ พัฒนาวิธีการก่อสร้างด้วยแนว ความคิดและประสบการณ์ของตนเอง จนกลายเป็นเทคนิควิทยาท้องถิ่นที่มีความดีเด่นเป็น ลักษณะเฉพาะของไทย ไม้ที่นำมาใช้เป็นชิ้นส่วน โครงสร้างและชิ้นส่วนสถาปัตยกรรม สะท้อน ให้เห็นถึงระดับสติปัญญาและเครื่องมือการผลิต ชิ้นส่วนและเครื่องมือประกอบชิ้นส่วนเหล่านั้น ให้เป็นอาคารขึ้นมา วิธีการก่อสร้างมีแตกต่างกัน บ้างในบางส่วนตามค่านิยมของแต่ละสกุลช่าง งานปฏิมากรรมที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเป็นบาง ส่วนก็เช่นเดียวกัน

สำหรับการวางแผนผังอาคาร ทั้งอาคาร เดี่ยวและอาคารกลุ่ม ผู้เขียนไม่กล้าพูดว่าเป็น ลักษณะเฉพาะของบ้านไท แต่กล้าพูดว่า เป็น ลักษณะเฉพาะของบ้านเรือนในเขตตอนล่าง หรือ เขตร้อนปานกลาง และบ้านเรือนเขตที่น้ำ สามารถท่วมได้ ซึ่งนิยมใช้ที่ว่างสถาปัตยกรรม

ในลักษณะเปิดโล่งติดต่อกันตลอด รวมทั้ง การยกอาคารใต้ถุนสูง ซึ่งก่อให้เกิดที่ว่างบริเวณ ใต้ถุน

มีลักษณะเด่นที่น่าสังเกตของการกำหนดที่ ว่างสถาปัตยกรรมอยู่ 2 ประการคือ การใช้บัน- ไตเป็นตัวเชื่อมระหว่างที่ว่างภายในและที่ว่างภาย นอกที่เป็นที่ว่างเปิดโล่งทั้งคู่ในลักษณะต่างระดับ ของพื้นที่ใช้สอยประการหนึ่ง และอีกประการ หนึ่ง ก็คือ ที่ว่างใช้สอยได้หลังคาคลุมที่เปิดผา โลงบางส่วนติดต่อกับชานร่วม ความสัมพันธ์ ระหว่างที่ว่างดังกล่าว สะท้อนให้เห็นสภาพ สังคมและการกินอยู่แบบไท ๆ ในสมัยนั้น

ลักษณะดีเด่นอีกประการหนึ่งในด้านเทค นิควิทยาการ ซึ่งไม่อาจลืมที่กล่าวถึงได้แม้จะ เป็นที่รู้กันทั่วไปในวงวิชาการอยู่แล้วก็ตาม สิ่ง นั้นคือ วิทยาการด้านองค์ประกอบชิ้นส่วนของ ผนังหรือฝาอาคารสำเร็จรูปของเรือนไทภาคกลาง และไทล้านนา ความสมบูรณ์ในหลักการ ด้าน การผลิตชิ้นส่วนและรายละเอียด วิธีการประกอบ และเทคนิคการยึดชิ้นส่วน โดยเฉพาะรูป ลักษณะขององค์ประกอบฝาผนัง อยู่ในระดับที่

ถือเป็นแบบฉบับในการศึกษาเพื่อการออกแบบ และการปฏิบัติงานก่อสร้างระบบสำเร็จรูปได้และ ถือว่าเป็นลักษณะเฉพาะของบ้านไทได้

พิจารณาถึงทรงหลังคาที่เป็นทรงจั่วสูง ผัน หลังคาลาดชัน เข้าใจว่ากำเนิดจากวัสดุไม้บน กระเบื้องดินเผาและกระเบื้องไม้ ตัวกระเบื้อง มีขนาดบางเล็ก ระยะซ้อนของแผ่นกระเบื้อง สัมพันธ์กับระยะระแนง ประสิทธิภาพในการ ป้องกันการรั่วไหลของน้ำฝน และการทรงตัว เกาะติดกับระแนงเมื่อได้รับแรงลม ขึ้นอยู่กับ มุมลาดชันของหลังคา แรงลมนี้เป็นแรงลมที่ กระบอกจากภายนอกและแรงลมที่ผ่านเข้ามาทาง ซานโล่งเข้าสู่ภายในของส่วนที่ไม่มีฝาปิด จะ เกิดแรงม้วนตัวภายในได้หลังคา พยายามดัน วัสดุไม้ให้หลุดเลิกลอก ทรงจั่วสูงชันนี้จะต้อง ได้ผ่านการทดสอบ โดยการใช้จริง จนได้คำตอบ ที่ให้ความเป็นไปได้เป็นตัวกำหนดลักษณะทรง ซึ่งสัดส่วนของแต่ละ ทรงจะเป็นลักษณะเฉพาะ แต่ละสกุลช่าง ลักษณะที่ได้กล่าวไปแล้ว เป็นลักษณะทั่ว ๆ ไป มิได้กล่าวถึงรายละเอียด ของรูปลักษณะของชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมและ ชิ้นส่วนโครงสร้าง ซึ่งได้มีการศึกษาค้นคว้า และเผยแพร่โดยท่านผู้รู้หลายท่านแล้ว สำหรับ รายละเอียดของลักษณะบ้านไททุกภาค ทาง สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมฯ มหาวิทยาลัย มหิดล และอาจารย์หลายท่านของมหาวิทยาลัย ศิลปากร ได้ทำการค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยไว้พอ

ที่สถาปนิกในปัจจุบันจะได้ศึกษา เพื่อหาแนว ทางของสถาปัตยกรรมไทร่วมสมัย หรือจะสร้าง สรรค์สถาปัตยกรรมไทใหม่ ในสังคมกึ่งเทคนิค วิทยาการ ที่ใช้คำว่าสังคมกึ่งเทคนิควิทยากรก็ เพราะว่า เราชาวไทยส่วนใหญ่ยังอยู่ในสังคม กสิกรรม แม้ว่าจะมีการประสานประโยชน์และ ร่วมประโยชน์ในลักษณะผลพลอยได้กับเทคนิค วิทยาการที่ได้รับมาจากประเทศที่พัฒนาเข้าสู่ สังคมเทคนิควิทยาการโดยสมบูรณ์แบบแล้วก็ตาม

บ้านเรือนไทในปัจจุบัน นับตั้งแต่เรามี โรงเลื่อยผลิตไม้แปรรูป มีวัสดุไม้ที่ผลิตตาม เทคนิควิทยาการสมัยใหม่ มีวัสดุก่อสร้างและ วัสดุตกแต่งนานาชนิด ทั้งที่ผลิตได้ภายในประ- เทศและผลิตในต่างประเทศ สถาปัตยกรรม บ้านเรือนไท มีการพัฒนารูปลักษณะและวิธี การก่อสร้างไปอย่างกว้างขวางโดยปราศจากแนว ทาง เดิมไปด้วยความสับสนในการนำผลผลิต เหล่านั้นมาใช้ ในงานสถาปัตยกรรมให้เกิดคุณค่า ทั้งนี้เพราะ แหล่งมูลของผลผลิตจากเทคนิค วิทยาการสมัยใหม่ มิได้อยู่หรือเกิดที่ประเทศ ของเราเป็นเหตุให้ความเข้าใจในธรรมชาติของ ผลผลิตเหล่านั้นไม่อยู่ในจิตสำนึกของสถาปนิก และวิศวกรไทยส่วนใหญ่ ความเข้าใจแต่เพียง ฉาบฉวยจะปรากฏในงานสร้างสรรค์ของเขา เหล่านั้นอย่างชัดเจน

หลังคาทรงสูงชันของเรือนไทเดิม ซึ่งเป็น ทรงที่เริ่มต้นเกิดจากธรรมชาติของวัสดุไม้และ

วิธีการก่อสร้าง เมื่อขอมิทรทรงนั้นมาใช้เป็นเรือนไทปัจจุบัน โดยวัสดุที่ผลิตโดยระบบอุตสาหกรรมได้แก่ กระเบื้องลูกฟูกแอสเบสตอส ซึ่งใช้ได้อย่างเหมาะสมกับหลังคาที่ไม่สูงขึ้น เมื่อนำมาใช้กับทรงสูง ความหยารักระดังจะปรากฏแทนความงามที่เป็นคุณสมบัติของเรือนไทเดิม ปรากฏการณ์นี้เป็นพยานในความไม่เข้าใจในสัมพันธ์ภาพระหว่างลักษณะทรงหลังคา กับ วัสดุ และวิธีการก่อสร้าง

บันลุ่มของทุกสกุลช่าง มีหน้าที่ของมัน โดยเฉพาะ ป้องกันแรงลมดันให้วัสดุหลังคาหลุดปลิวออก ตลอดของหน้าจั่วที่มีขึ้นตามความจำเป็นของการรักษากระเบื้องมุงให้อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ของมัน เป็นไปตามเทคนิควิทยาการของการใช้วัสดุ อันเป็นสากลเช่นเดียวกัน ความสูงชันของรูปทรงจึงไม่อาจกล่าวได้ว่า ทรงสูงชันและการใช้บันลุ่มเป็นลักษณะเฉพาะของบ้านไทเท่านั้น แต่ที่กล่าวได้ก็คือ รูปลักษณะของงานศิลปกรรมร่วมอยู่ด้วย ปรากฏเป็นงานสร้างสรรค์ของสกุลช่างต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศไทย (สยาม) และนอกประเทศเหนือขึ้นไปถึงสิบสองปันนาและสิบสองจุไท กล่าวได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของบ้านคนไท จะรู้ได้เมื่อตาจะจิตได้เข้าสัมผัสโดยใกล้ชิดจริง ๆ

บ้านไท บ้านไต จากอดีตสู่ปัจจุบัน ในวงการสังคมศาสตร์และโบราณคดี ถือว่าเป็นมรดกตกทอดทางวัฒนธรรมการกินอยู่ได้ประการหนึ่ง ขอให้สังเกตว่าชุมชนที่ยังรักษาขนบธรรมเนียม

การกินอยู่อาศัยตามแบบเดิม โดยเฉพาะวัสดุที่ผลิตหรือหามาได้เหมือนเดิม ยังไม่มีวัสดุทางอุตสาหกรรมไหลบ่าท่วมทับเข้าไป รูปลักษณะบ้านเรือนก็ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง ถึงแม้กาลเวลาจะแตกต่างกันก็ตามอาจมีการแตกต่างกันบ้างก็จะเป็นลักษณะรายละเอียดทางงานศิลปกรรมที่รวมอยู่กับงานสถาปัตยกรรมมากกว่า ทั้งนี้เพราะการสืบเนื่องทางความคิดจะเป็นไปตามกาลเวลาที่ผ่านไป รูปลักษณะไท ๆ จะดำรงอยู่ในจิตสำนึกควบคู่ไปกับทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามอัตโนมิติ อันเป็นธรรมชาติของการสืบต่อที่ทรงไว้ซึ่งคุณค่า อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงความเป็นเอกลักษณ์ ผู้เขียนกล่าวได้ว่า เรามีอยู่ในทุก ๆ สกุลช่าง โดยแสดงออกในสัดส่วนของรูปทรง ในรายละเอียดทางองค์ประกอบสถาปัตยกรรมและวิธีการก่อสร้างหลัก

ในปัจจุบัน ประเทศเราเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเกือบทุก ๆ ทาง เราจะปฏิเสธสิ่งที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตการกินอยู่ของเราในลักษณะที่แตกต่างไปจากสภาพดั้งเดิมไม่ได้เลย สถาปัตยกรรมร่วมสมัยเป็นลักษณะที่เราจำเป็นต้องรับไว้ การรับเข้าไว้ในลักษณะที่ปราศจากการสืบเนื่องทางความคิดและความหมายของลักษณะท้องถิ่น যেที่เราได้เคยมีมาในอดีตนี้ เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในด้านสถาปัตยกรรม

ผู้เขียนจะวิเคราะห์โดยเฉพาะสถาปัตยกรรม บ้านเรือน ซึ่งหมายถึงบ้านเรือนที่ได้สร้างขึ้นเพื่อการกินอยู่ในลักษณะร่วมสมัยในประเทศเรา ในปัจจุบัน เท่าที่ได้สังเกตมีดังต่อไปนี้

1. บ้านเรือนที่ใช้วัสดุใหม่ แต่ไร้คุณค่า ไร้ความหมาย ไร้แนวความคิดทางสถาปัตยกรรมมีอยู่มากทั่วไป มีส่วนในการทำลายสิ่งแวดล้อมดั้งเดิม

2. บ้านเรือนที่ใช้วัสดุเดิม ในลักษณะของการอนุรักษ์คุณค่าของสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมดั้งเดิมไว้ ย่อมก่อให้เกิดการตกทอดมรดกทางความคิด

3. บ้านเรือนที่ใช้วัสดุใหม่ ในลักษณะของการอนุรักษ์ลักษณะเดิม โดยไม่มีหลักการ และแนวความคิด ให้คุณค่าทางสถาปัตยกรรม และศิลปกรรมค่าและเสื่อมลง (ได้แก่ ประเภทที่ขอยืมหรือลอกเลียนองค์ประกอบทางศิลปกรรมมาใช้ โดยไม่มีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับวัสดุใหม่)

4. บ้านเรือนที่ใช้วัสดุเดิมร่วมกับวัสดุใหม่ มีการประยุกต์ได้อย่างเหมาะสม ย่อมสร้างคุณค่าของผลงานของลักษณะร่วมสมัยได้หรือไม่ย่อมแล้วแต่ความสามารถของผู้ออกแบบ

5. บ้านเรือนที่ขอยืมหรือลอกเลียน ลักษณะสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมของสกุลช่างในอดีต-ของต่างชาติ นำมาใช้ในลักษณะให้ดูคล้ายหรือเหมือนอาคารในอดีต เป็นผลงาน

ที่เป็นทาสของธุรกิจการค้า และแสดงซึ่งการปราศจากสติปัญญาความคิดด้านการสร้างสรรค์ อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า *เป็นการลอกเลียน สร้างให้คนอื่น*

6. บ้านเรือนที่ลอกเลียนองค์ประกอบศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมดั้งเดิม จะเป็นของสกุลช่างในประเทศหรือต่างประเทศก็ตาม มาผสมแล้วตกแต่งแต่เพียงบางส่วนในสถาปัตยกรรมสกุลช่างสากล ซึ่งแสดงลักษณะสถาปัตยกรรมตามวัสดุและวิทยาการการก่อสร้างใหม่ เรียกตัวเองว่า “Post Modern” ตามที่เขาเรียกกันในประเทศที่เป็นต้นกำเนิด หรือแหล่งมูลแนวความคิดซึ่งไม่ใช่ประเทศไทย แนวความคิดเยี่ยงนี้ ผู้เขียนคิดว่าเป็นแนวความคิดทางด้านตกแต่งมากกว่าแนวความคิดด้านสถาปัตยกรรม และเป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ของควมเบื่อหน่ายในความเป็นระเบียบ และความมีระบบของผู้ลอกแบบ ผลงานประเภทนี้ย่อมให้คุณค่าทางด้านปัญหาต่ำ จะเห็นคุณค่าของงานประเภทนี้ได้ด้วยการสัมผัสด้วยความนึกคิดที่ใช้อารมณ์เป็นพื้นฐานเท่านั้น

7. บ้านเรือนที่มีการประยุกต์รูปลักษณะสถาปัตยกรรมหรือองค์ประกอบศิลปกรรมของสกุลช่างต่างประเทศในอดีต เข้ามาใช้ร่วมกับการออกแบบบ้านเรือนที่สร้างให้คนไทยอยู่ มีประยุกต์ได้อย่างเหมาะสม แต่ดูเป็นบ้านตามสกุลช่างต่างประเทศ ซึ่งให้ประโยชน์แก่ผู้ที่มี

วัฒนธรรมการกินอยู่แตกต่างออกไปจากเรา บ้านเรือนแบบนั้น จะดูให้เป็นบ้านเรือนไท ๆ หาได้ไม่ ถึงแม้จะมีคุณค่าสูงก็ตาม

8. บ้านเรือนที่ไม่มีลักษณะตามสกุลช่างใด ๆ แต่มีลักษณะเด่นชัดของบ้านเมืองเขตโซนร้อนจัดอยู่ใน ลักษณะ tropical architecture ซึ่งเป็น ลักษณะความคิดของเทคนิควิทยาการสากลเป็นบ้านเรือนที่น่าอยู่ได้ในประเทศไทย ในมาเลเซีย ในอินโดนีเซีย โดยไม่แสดงออกซึ่งลักษณะเด่นชัด

9. บ้านเรือนที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมตามวัสดุใหม่หรือปัจจุบัน ตามวิธีการก่อสร้าง และแรงงานที่มีอยู่ตามแต่ละท้องถิ่น มีการกินอยู่ใหม่หรือผสมใหม่กับเก่า ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของคนที่อยู่ในแผ่นดินสยามในปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่อยู่ของคนที่มีการสืบเชื้อสายมาจากเชื้อชาติเดียวกัน แต่เรียกว่าเป็นคนไทยด้วยกันทั้งหมด เป็นลักษณะสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะร่วมสมัย และพยายามให้มีลักษณะไท ๆ ย่อมเป็นสิ่งที่ท้าทายในวงการออกแบบทางสถาปัตยกรรมของสถาปนิกไทย ผลงานที่ปรากฏมาแล้วแสดงถึงเจตนารมณ์และความพยายามของสถาปนิกไทยมากน้อยเพียงใด มีการแสดงออกซึ่งความฉล่งเนื่องในทวบนความคิดที่เป็นหลักการใหญ่ ๆ ได้อย่างชัดเจน มีทั้งผลงานที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ส่วนตัว และผลงานที่มีการประยุกต์จากองค์ประกอบสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมไทในอดีตของสกุลช่างต่าง ๆ

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมร่วมสมัย ร่วมเทคนิควิทยาการ ร่วมสภาพทางความคิด ร่วมวัฒนธรรมของการดำรงอยู่และกินอยู่อาศัย วิถีชีวิตและแนวทางความคิดในสังคมนี้ นับวันมีแต่ความยุ่งยาก ซับซ้อน มีปัญหา และเต็มไปด้วยข้อขัดแย้ง ย่อมเป็นปัญหาที่ท้าทายความคิดสร้างสรรค์และความสามารถของสถาปนิกไทยมากขึ้น ในการที่จะสร้างผลงานทางสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะไท ๆ ในยุคสังคมร่วมสมัยนี้

สำหรับตัวผู้เขียนเอง ในฐานะที่เป็นสถาปนิกด้วยคนหนึ่ง ย่อมอยู่ในกระแสธารของความคิดสับสน ในแนวทางของสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะไท ๆ ด้วยเช่นกัน

ได้นำเอาผลงานออกแบบบ้านเรือนบางส่วนมาเป็นภาพประกอบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในงานสร้างสรรค์ของผู้เขียน เพื่อเป็นตัวอย่างประกอบการวินิจฉัย ในการหาแนวความคิดของสถาปัตยกรรมร่วมสมัยได้ไม่มากนัก

ยังมีผลงานของสถาปนิกไทยอีกหลายท่าน ที่ได้มีผลงานสร้างสรรค์บ้านเรือนให้มีลักษณะไท ๆ ดูแล้วมีความรู้สึกว่าเป็นบ้านเรือนไท หรือบ้านเรือนใด แสดงให้เห็นเด่นชัดในไทลักษณะ (มิได้นำมาลงในเอกสารนี้) ซึ่งผู้เขียนขอแสดงความนับถือและความนิยมต่อสถาปนิกผู้ซึ่งมีผลงานดังกล่าวด้วย

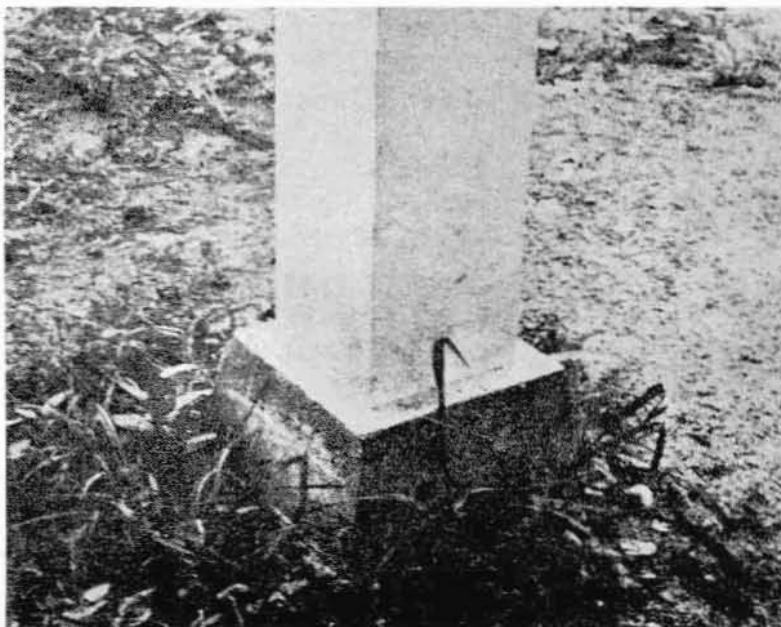
บ้านไท บ้านใด จากอดีตสู่ปัจจุบัน เหมือนผ่านตามกาลเวลา บ้างมีการดำรงอยู่ทั้งที่มีสภาพ

ดีและสภาพเสื่อม บ้างก็ทรุดโทรมเสื่อมศูนย์ไปตั้งแต่วัสดุที่มีการผลิตในระบบอุตสาหกรรมเข้ามา เทคนิควิทยาการใหม่ๆ เข้ามามีอิทธิพล ลักษณะของสกุลช่างเดิมมีการอนุรักษ์ ถูกลักษณะบ้าง ผิดลักษณะบ้าง อาคารมีลักษณะตามวัสดุใหม่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ กล่าวได้ว่าไร้สกุลช่าง หรือสกุลช่างปลอมแปลง หรือเป็นสกุลช่างที่เก๋ibatกมาที่มีคุณสมบัติของสกุลช่างใหม่จริง ๆ ก็มี แต่ยัง

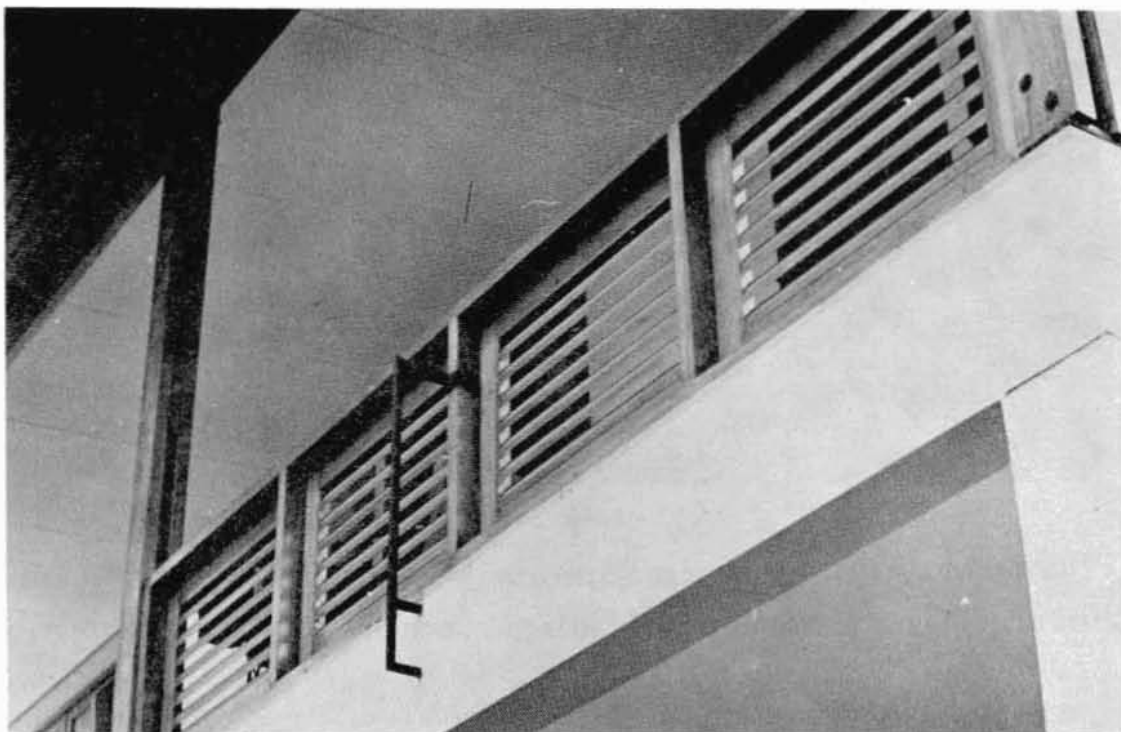
เป็นส่วนน้อย หวังอยู่ที่สถาปนิกผู้มีความปรารถนาและตั้งใจจริงที่จะสร้างงานสถาปัตยกรรมที่มีคุณสมบัติของสกุลช่างไทยปัจจุบันขึ้นมา เพื่อเป็นประจักษ์พยานถึงการพัฒนาในด้านสติปัญญา วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ อันจะเป็นสื่อที่จะสืบต่อกระแสความคิดของเราสถาปนิกปัจจุบันไปสู่กาลอนาคตต่อไปให้จงได้ เยี่ยงบรรพบุรุษของเราได้กระทำมาแล้ว

บ้านพักผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ วิทยาลัยเกษตรบางพระ ชลบุรี เป็นงานที่ได้มีการออกแบบตามงบประมาณจำกัดและเร่งด่วน บันไดและได้ถุนโล่งสืบเนื่องทางความคิดมาจากบ้านเรือนไทเดิม

ค่อม่อคอนกรีตล้วน ไม่มีเหล็กเสริมแบบรูป ลิ่มทำหน้าที่เป็นน้ำหนักถ่วงให้แก่อาคาร ป้องกันการเลื่อนไหลให้แก่อาคารในฤดูฝน

ใช้บานเกล็ดไม้สักเป็นผนังลูกกรงระเบียงให้แก่บ้านหลังหนึ่งในกรุงเทพฯ โดยประกอบติดกับวงกรอบไม้ ซึ่งบรรจุระหว่าง wood space columns

บ้านแห่งหนึ่งในนครหลวง เป็นบ้าน 4 ห้องนอน อยู่ในเนื้อที่สี่เหลี่ยมจัตุรัสโดงบันไดอยู่กลางเนื้อที่บ้าน หลังคาทรงปั้นหยา มีการระบายอากาศในหลังคาด้วยช่องลมในระดับราบโดยรอบ ได้จัดให้มีระเบียงโปร่ง 2 ด้าน และส่วนที่มีฝากั้นบริเวณ core ร่วมกับการจัดสวน ภายในเนื้อที่ได้ถูกลง มี การสืบเนื่องทางความคิดจากเรือนใต้ถุนโล่ง ของบ้านเรือนไทในอดีต

บ้านคุณดำเนิน การเค้น หรือ Mr. Robert Golden เป็นบ้านโครงสร้างไม้ฝาไม้แฉ่งตีทับเกล็ดตามแนวนอนตลอดทั้งหลัง ได้ฉุ่อาคารชั้นล่างโปร่ง เดิมมีการใช้กรอบโลหะกันปลวก (termite shield) แต่ได้เอาออกภายหลังเนื่องจากโลหะที่ใช้ทำกรอบ (สังกะสีตะกั่ว) ไม่ถาวรเพียงพอ ควรใช้แผ่นทองเหลืองหรือทองแดงจะมีความถาวร

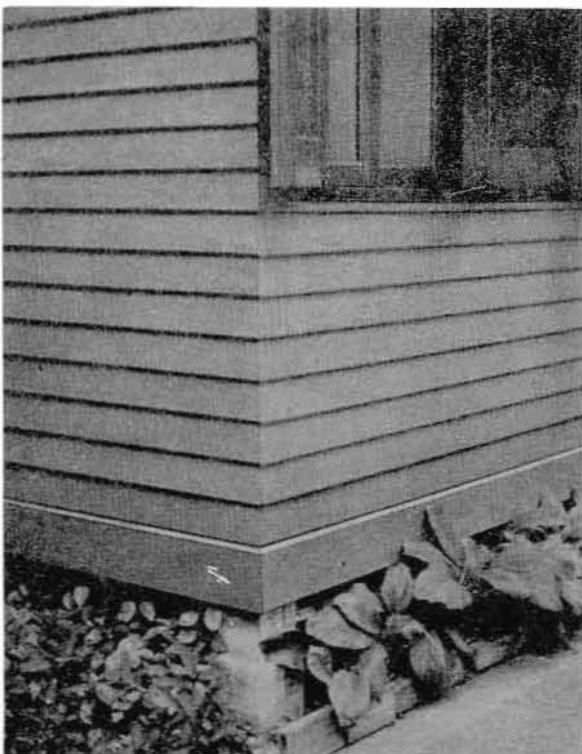
เจ้าของบ้านชอบใช้พื้นที่ห้องนั่งและนอนในระดับพื้นแบบไท ๆ เดิมหน้าต่างเปิดรับกระแสลมธรรมชาติได้ทั้งส่วนบนและส่วนล่าง

เป็นการแสดงเต็มรูปแบบในวัสดุประเภทไม้แปรรูป ที่ผลิตเครื่องจักรกลการใช้ไม้ล้วนเป็นเอกภาพของการใช้วัสดุประการหนึ่ง

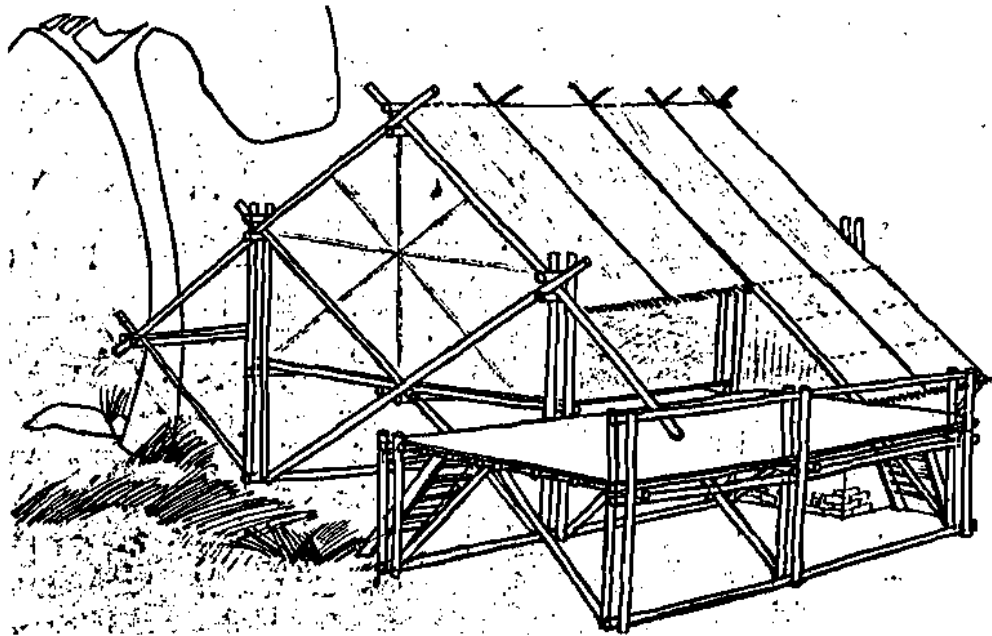
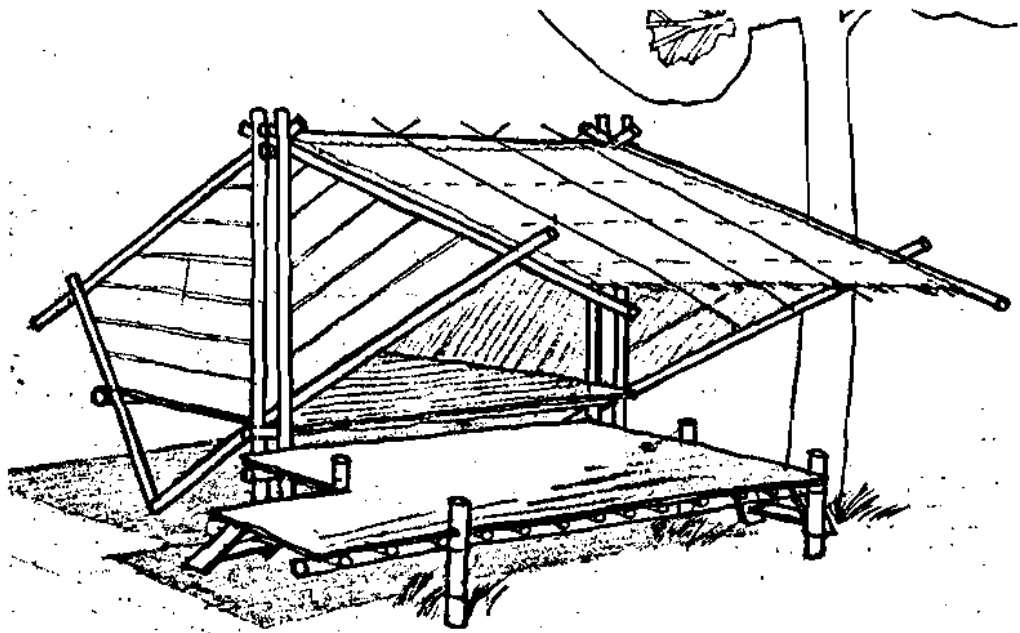

การติดต่อต่างระดับด้วยบันไดภายนอกเป็นลักษณะของบ้านคนไทมาแต่ดั้งเดิม บันไดไม้ที่เห็นเป็นบันไดติดต่อเชื่อมระหว่างเรือนอยู่อาศัยประจำกับเรือนรับแขก ซึ่งอยู่เหนือโรงรถ ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือประตูมุ้งลวดโปร่งของบ้านหลังนี้ ติดอยู่ที่ด้านนอก ส่วนบานประตูไม้ที่บอยู่ภายใน ซึ่งกลับกันกับที่นิยมปฏิบัติกันทั่วประเทศไทย

รายละเอียดมุมผนังแสดงให้เห็นการเข้าปากกบของฝ้าตีทับเกล็ด และการใช้ aluminum flashing ที่เชิงฝ้าเกล็ดแผ่นสุดท้ายกับไม้ปิดหัวตง และด้านข้างของตงวิ่งโดยรอบเป็นเชิงฝ้า

บ้านพักตูดสัปดาหิ์ในชนบทปลายนา จังหวัดเชียงใหม่ (เป็นเพียงแบบเสนอ ไม่ได้สร้าง) โครงสร้างไม้ไผ่ล้วน ออกแบบให้เป็นเรือนผูก แบบโครงสร้างเป็นงานสร้างสรรค์ขึ้นใหม่หลังคามุงใบตองตึง อยู่ในโครงการบ้านพักสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ต้องการสัมผัสกับบรรยากาศท้องถิ่น และเสียค่าที่พักถูกที่สุด เจ้าของโครงการได้ล้มเลิกโครงการไปเพราะขาดเงินทุน

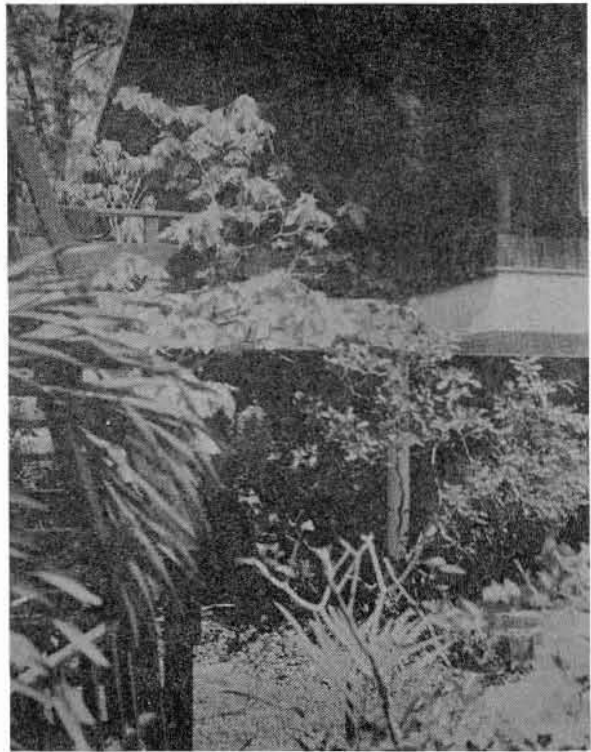

เรือนแถวพักอาศัย เนื้อที่ว่างที่จัดสวนให้กับทุก ๆ หน่วยที่พักอาศัย สลับกับส่วนที่เป็น solid เหนือที่จอดรถช่วยแก้ความรู้สึกของการติดต่อกันเป็นพีคของอาคารเรือนแถวให้หมดไปได้ flats 8 units นี้ มีห้องใช้เป็นที่ทำงานของผู้ดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกอยู่กับ flats เลขเป็นทศที่อยู่อาศัยของเจ้าหน้าที่ทหารหน่วย jusmac ในซอยสวัสดิ์ สุขุมวิท กทม.

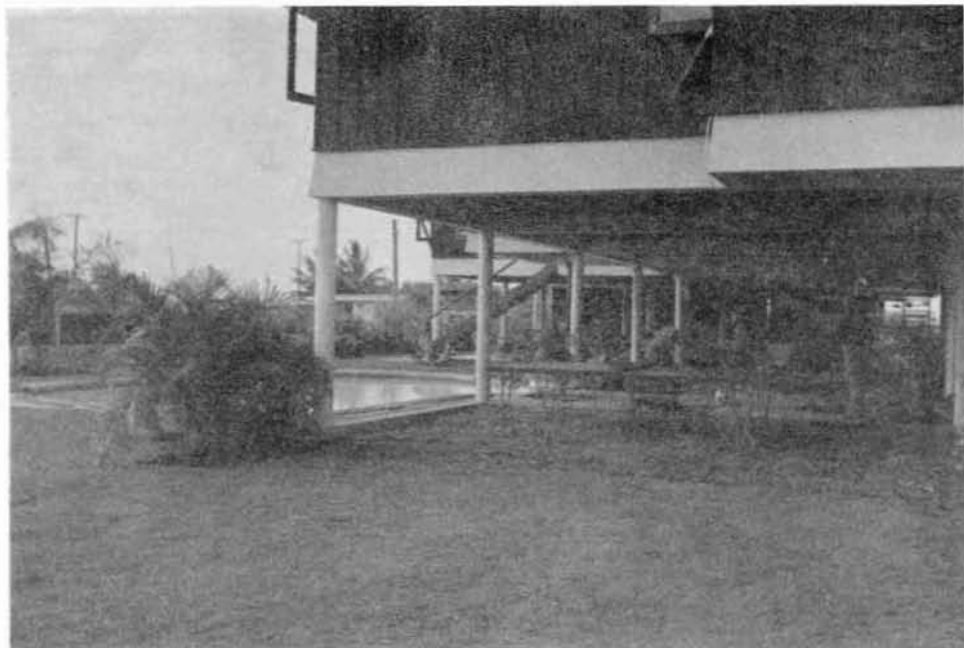

เรือนแถวพักอาศัยนี้ ดูเป็นลักษณะสากลมากกว่าดูเป็นไท ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ก็สร้างในเมืองไทย ใช้วัสดุก่อสร้างที่ผลิตในเมืองไทย นำเสียดายที่ระยะถนนกระชั้นกับแนวหน้าบ้านไปหน่อย เนื่องจากเจ้าของอาคารมีความคิดแบบนักธุรกิจไทยทั่วๆ ไปในปัจจุบัน

บ้านคุณพันธ์ศักดิ์ เจ้าของวารสารจัดรัส ปัจจุบันให้เช่าอยู่สุขุมวิท 103 พระโขนง ชั้นล่างได้ถูกล้าง มีกันเป็นบางส่วน โครงสร้างชั้นที่หนึ่งเป็นโครงสร้าง ค.ส.ล. โครงสร้างชั้นที่สองเป็นไม้ฝาเป็นฝาไม้แดงตีทับแนวในแนวตั้ง มี metal flashing ระหว่างส่วนที่เป็นฝาไม้กับโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กโดยตลอด บ้านนี้มีอายุประมาณ 10 ปีเศษ

สระว่ายนํ้ามีทางลงจากใต้ถุนอาคาร รอบสระไม่มี terrace จะให้ต้นหญ้าและต้นไม้ใบเลียดินเข้ามาจกกับขอบสระ โดยรอบ เจ้าของต้องการให้คล้ายกับบ่อที่ขุดตามธรรมชาติมากที่สุด ตัวบ้านมีลักษณะเรียบง่าย มี concept แบบไท ๆ พื้นบ้านร่วมอยู่ และให้มีลักษณะเป็นบ้านในป่าละเมาะตามชนบท

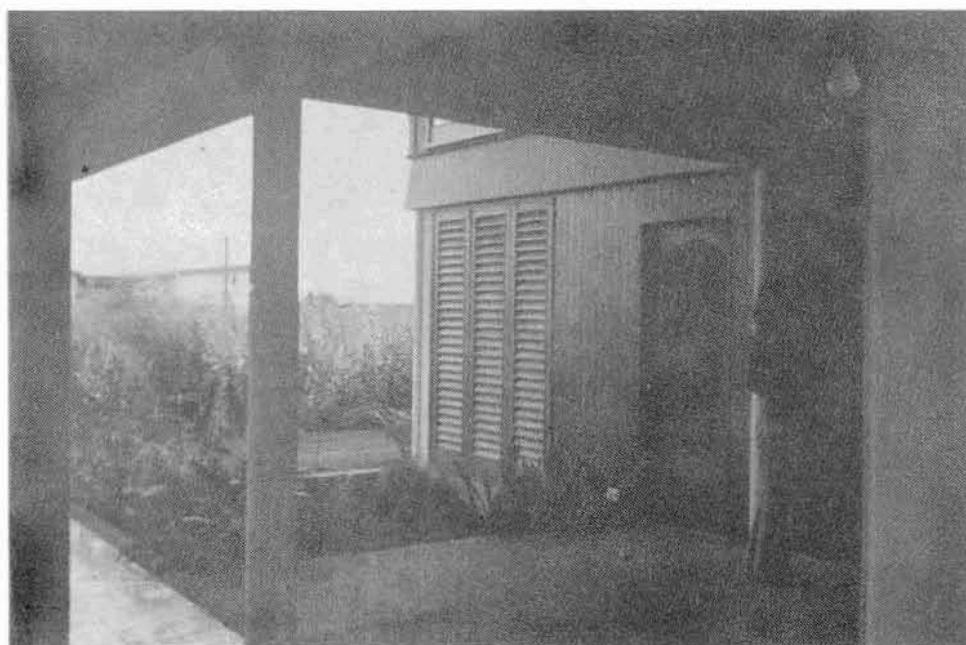
มองลอคใต้ถุนจากมุมด้านทิศตะวันตก

พักผ่อนบริเวณใต้ถุนหน้าห้องรับประทานอาหาร

มองจากใต้ถุนไปยังสระน้ำ

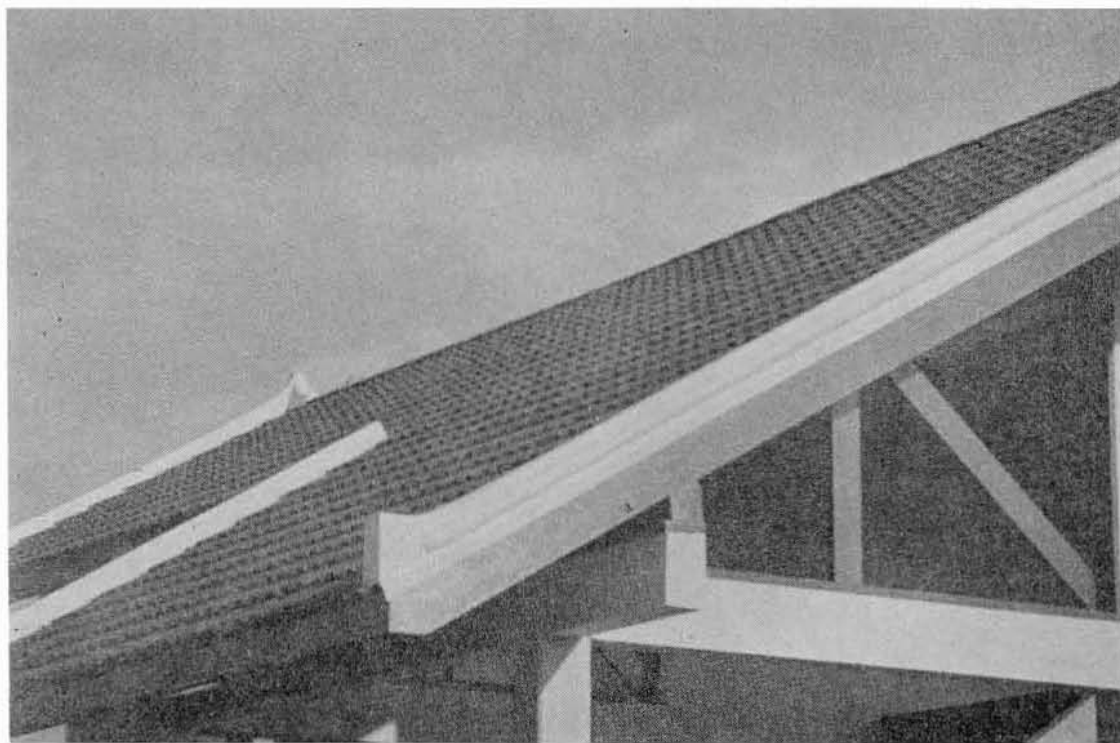
court เล็ก เชื่อมระหว่างห้องอาหารกับบริเวณพักอาศัยใต้ถุน ซึ่งใช้เป็นที่รับประทาน
น้ำชาตอนบ่าย

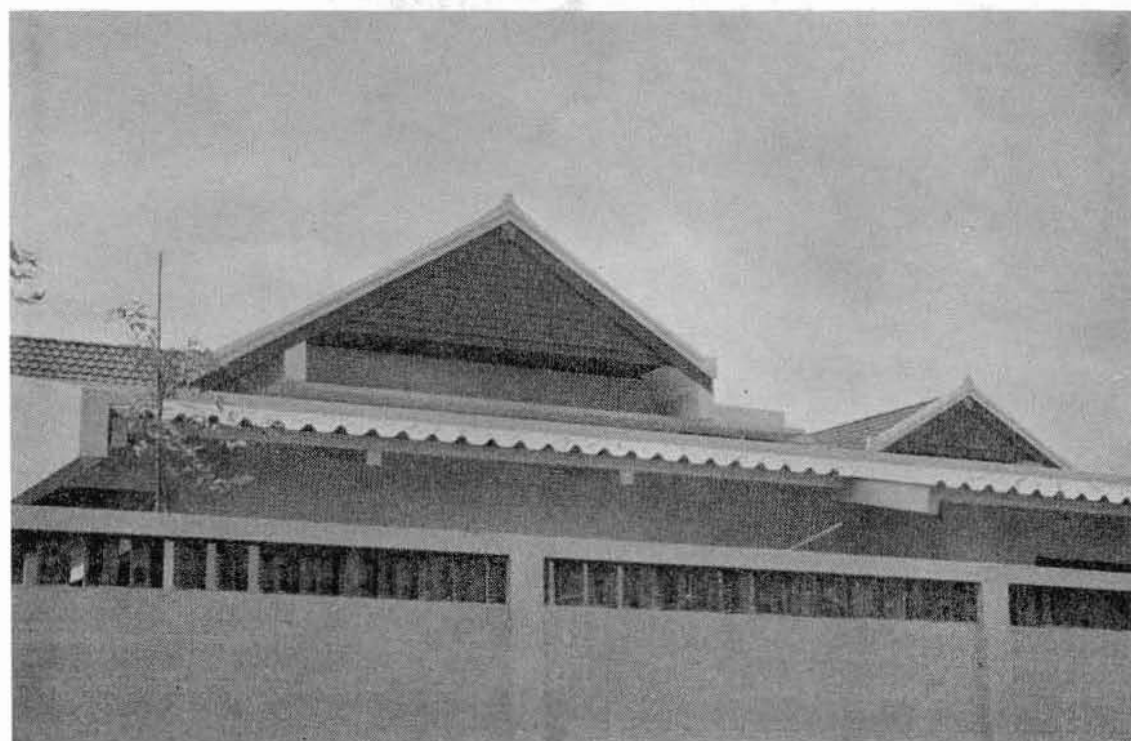
บ้าน Mr. & Mrs. Campos-Fortosa

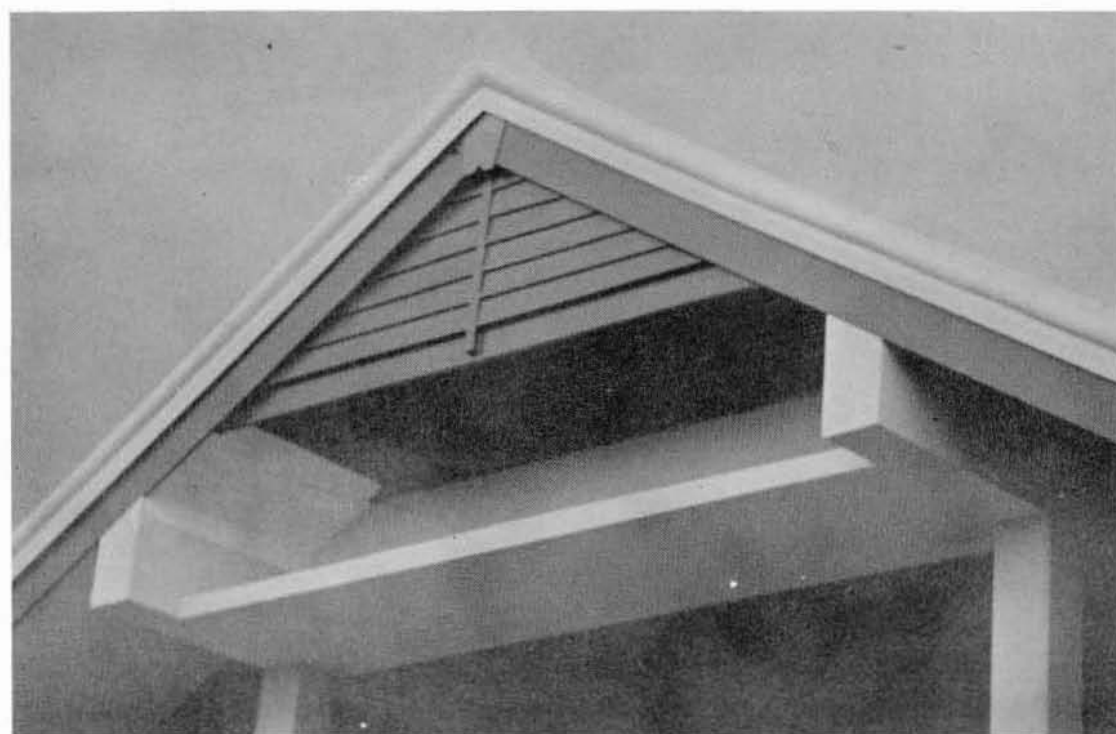
หมู่บ้านเสรี ถนนพัฒนาการ บางนา-ตราด เป็นบ้าน 4 ห้องนอน ประยุกต์ความคิดในสถาปัตยกรรมไทยเดินมาใช้เป็นบางส่วน ชั้นล่างมีส่วนที่เป็นใต้ถุนโล่งเพียงส่วนหนึ่ง มี court อยู่ภายในมุงหมายให้มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมร่วมสมัย สิ่งที่ต้องการชี้ชัดคือการใช้เทคนิควิทยาแผ่นโลหะนำมาใช้ทำองค์ประสาน (metal flashing) ระหว่างไม้เชิงชายหน้าบันกับบัวปูนปั้น และการใช้ brass plate ปิดรอยต่อของยอดเชิงชายหน้าบัน โดยทำหน้าที่เป็นจุดตรวจสอบแนวศูนย์กลาง (centering) ของหน้าจั่วด้วย เป็นการนำเอา metal flashing มาใช้ที่ได้บัวปูนปั้นตลอดแนวหน้าจั่วเป็นครั้งแรก

บันไดขึ้นด้านหน้าสู่ระเบียงชั้นบน ปกคลุมด้วยหลังคา ส่วนใต้หลังคาโล่ง บันได ก.ศ.ด. จะต้องหุ้มด้วยไม้แดงทั้งหมดในลักษณะของ wood skin อีกชั้นหนึ่งซึ่งอยู่ระหว่างการเริ่มปฏิบัติการที่ถูกขึ้นก่อนบันไดภายนอกได้รับความคิดมาจากบันไดบ้านไทเดิมตามแบบมีบันไดภายในเพื่อสนองประโยชน์ทั่วไปอีก 1 บันได แต่เจ้าของอาคารได้รื้อออกแล้วใช้พื้นราบเต็มช่องบันไดแทน

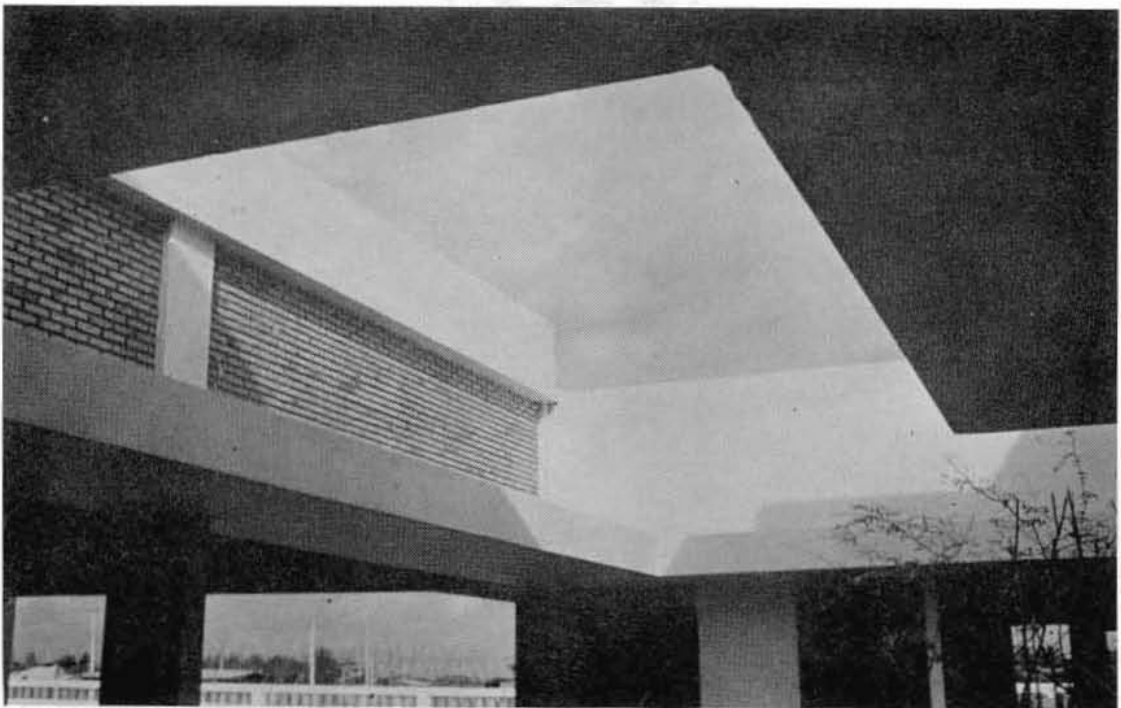

หลังคาคลุมระเบียงหน้าบ้าน

หลังคาคลุมที่จอดรถ 4 คัน เป็นส่วนทางด้านทิศเหนือที่ล้อม court ระหว่างหลังคาจั่ว 2 หลังคา จะมีการติดตั้งเครื่องทำความร้อนจากพลังแสงอาทิตย์และเสาวิทยุซึ่งยังมิได้ติดตั้ง

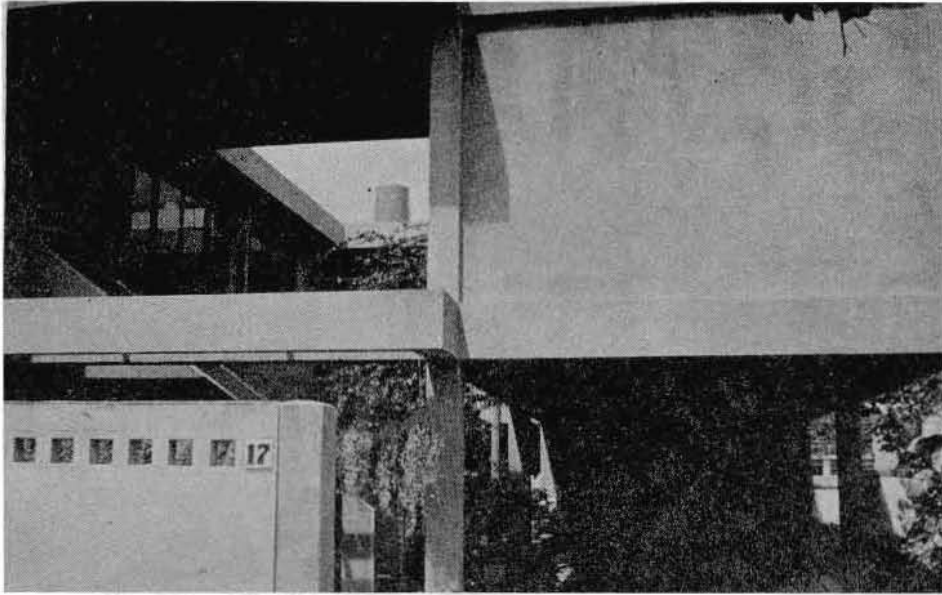
court เป็นที่ว่างเชื่อมโยงระหว่างเนื้อที่ใช้สอยต่างๆ เข้าด้วยกัน ช่วยให้อากาศเคลื่อนไหลหมุนเวียนให้แก่รอบนอกและรอบในอาคารได้ดีที่สุด

รายละเอียดองค์ประกอบอาคารที่ผ่านการวิเคราะห์และเลือกเฟ้น ย่อมให้ความงามที่ขึ้นยาวแก่อาคาร

โครงจั่วลอยด้านทิศตะวันตก ตามแบบของสถาปนิกเป็น bamboo-blind ห้อยใต้โครงจั่ว แต่เจ้าของมีความสุขที่ใช้เงินซื้องานศิลปกรรมไทยโบราณมาห้อยแทน มู่ลี่หรือม่านไม้ไผ่ ตามภาพอยู่ระหว่างการติดตั้ง

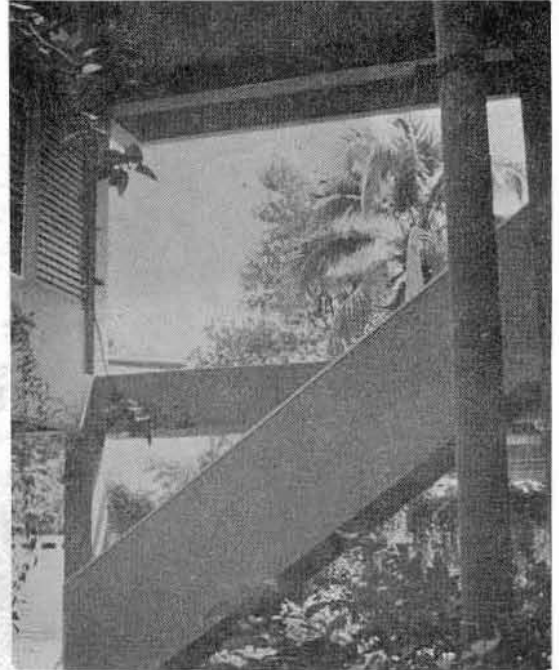
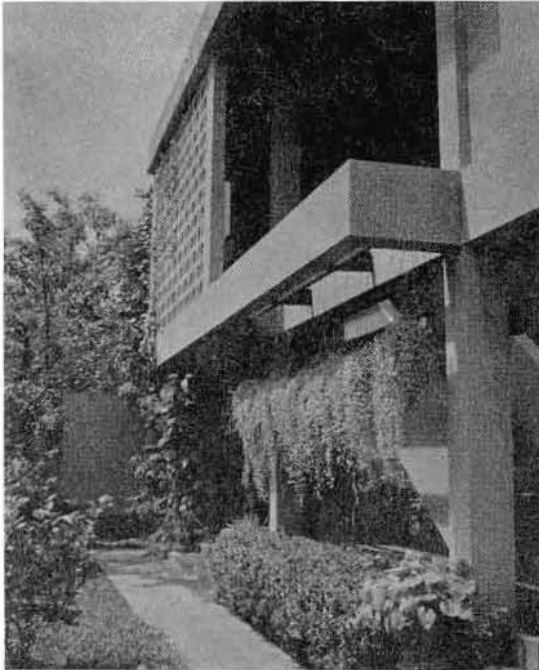
บ้านกันตะบุตร ขอยสายลม กทม. โครงสร้าง ค.ส.ล. วางบนพื้นดินเดิม ไม่มีการขุด

หลุมสำหรับฐานราก ไม่มีการตกแต่ง
เติม เป็นลักษณะฐานลอยบนดิน

มองขึ้นไปเหนือ open court จะเห็นถึง
แก่นน้ำร้อนทำด้วยพลังแสงอาทิตย์
เป็นบ้านใต้ถุนโล่ง มีบันไดภายนอก
เชื่อมระหว่างระดับพื้นที่เปิดโล่ง
ตาม architectural concept ของบ้านไท
บ้านไต้เดิม

คุณสมบัติอีกประการหนึ่งของบ้าน
นี้คือ ความเป็นอิสระจาก style ใดๆ
ของสกุลช่างต่างๆ ในอดีต จะมี
แต่กระแสวิกฤตที่เป็นหลักการ
ได้มีการเชื่อมโยงต่อเนื่องกันใน
จิตสำนึก ซึ่งจิตสำนึกนี้มีความสม
บูรณ์แบบในตัวเองในทุกๆ เวลา

- ชั้นบันไดโปร่ง เป็นลักษณะเดิมของบันไดภายนอกของบ้านไท
- ท่อน้ำฝนต่อลอยอิสระจากแนวโครงสร้างอาคารด้วยแผ่นเหล็กตัวต่อ การแยกลอยของท่อมีความจำเป็นจะต้องทำเพื่อความสมบูรณ์แบบในการทำผิวกรวดล้างให้แผ่นนั่งและส่วนอื่น ๆ ของอาคาร
- ท่อต่างๆ ควรแสดงตัวเองชัดเจนในความแตกต่างของวัสดุ หน้าที่ใช้สอยและพฤติกรรมอื่นๆ เฉพาะตน
- ที่ว่างสถาปัตยกรรมที่สมบูรณ์แบบในประโยชน์จะต้องต่อเนื่องกันตลอดใน 3 มิติ อันเป็นคุณสมบัติของอาคาร tropical architecture

มู่ลี่ไม้ไผ่มีประโยชน์ช่วยลดความแรงจากแสงอาทิตย์ เมื่อไม่ต้องการก็ม้วนขึ้น การปฏิบัติไม่ยากและมีส่วนช่วยลดตลาดของวัสดุผลิตในลักษณะของอุตสาหกรรมท้องถิ่นด้วย เนื้อที่พักอาศัยบริเวณใต้ถุนโล่งเชื่อมกับห้องพักอาศัยที่ระดับชั้นที่สองด้วยบันไดภายนอกซึ่งอยู่ในบริเวณ court กลางบ้าน

เรือนนี้ต้อนรับมิตรผู้มาเยือน ไม่จำกัดเพศ วัย ฐานะ ความเชื่อในศาสนา และความเชื่อในลัทธิการเมือง